

Elevcoaching

“Elevcoaching” er en indsats, der i 4 år har været afprøvet i forbindelse med at bygge en konstruktiv bro mellem Plan T og elevernes skoler. Vi oplever, at elever der har været på Plan T, kan have svært ved at vende hjem og bl.a. holde fast i gode læringsvaner, fortsætte arbejdet med nye læsestrategier, implementere it-redskaberne og være aktiv deltagende. Det er vores erfaring, at elevcoaching i høj grad støtter eleven i at være aktiv i egen læreproces og holde fast i det gode som eleven oplever at have med sig fra 4 ugers intensivt arbejde med læsning i mange varianter.

Tænkningen bag “Elevcoaching”

I tilgangen til elevcoaching tages der afsæt i positiv psykologi, AI og medieret læring. Eleven udfordres på at identificere og udvikle de nye livgivende faktorer for livsmestring, der er udviklet mens eleven har været på Plan T. Hvad i forhold til motivation, engagement, gode vaner, faglig udvikling, trivsel og adfærd ønsker eleven at tage med sig fremadrettet? Hvilke læringsmål ønsker eleven at opstille for egen læring og hvilke læringsstrategier og handlinger forestiller eleven sig skal opfylde læringsmålene?

Den måde eleven ser sig selv på, har betydning for, hvad han eller hun får succes med og hvordan han eller hun indgår i relationer til andre og opfattes af andre. Den måde eleven taler om sig selv er med til at skabe den virkelighed, som eleven er del af og coachingen skal støtte eleven i at udvikle sit selvbillede og bidrage til, at eleven får skabt positive forestillinger om fremtiden. Forestillinger som skal støtte eleven i en positiv udvikling.

Elevcoaching ses som en refleksiv interaktionsmåde, der muliggør elevens aktive involvering i egen læreproces. Elevcoaching ses som en udviklings- og ressourcesamtale, hvor coachens spørgsmål skal bidrage til, at eleven selv får øje på og identificerer og benævner egne styrker og evner. Med det som afsæt formulerer eleven egne læringsmål og opstiller konkrete handlinger for, hvordan eleven ønsker at arbejde med sine læringsmål og fortsætte den positive udvikling. Undervejs i forløbet evaluerer eleven læringsmål og læringsaktiviteter og justerer i praksis. Det er eleven der reflekterer, formulerer og træffer beslutninger, mens coachen faciliterer.

Formål med elevcoaching

- At eleven støttes i at fastholde en positiv udvikling. (Faglig, personlig og/eller social).
- At eleven gennem egne målformuleringer giver retning til en fortsat positiv udvikling.
- At eleven lykkes med at tage ansvar i egen læreproces.
- At eleven oplever, at det at sætte sig mål er et redskab, som eleven fremadrettet kan anvende for at opnå læring.

Rammen for Elevcoaching

Eleven tilbydes ca. 10 samtaler og samtalerne skal foregå ca. hver 2. uge. (4 måneder). Den 1. samtale foretages på Plan T på lærerdagen.

Det er en god idé at have en fast aftale i forhold til tid og sted. Nogle elever vil være godt hjulpet af en SMS-reminder eller anden form for reminder.

Elevens mål

Elevens mål vil afhænge af det eleven udfordres af og målene kan deles i følgende tre kategorier:

Faglige mål	Personlige mål	Sociale mål
Elevens nærmeste faglige udviklingszone	Eleven selv – vedholdenhed, integritet, respekt, optimisme og mod.	Eleven i relation til kammerater
Jeg vil gerne blive bedre til at læse. (Jeg vil holde øje med endelser i lange ord og bruge mine strategier til at læse dem i stedet for at springe dem over.) Jeg vil gerne blive mere sikker i at gange. (Jeg vil kunne opstille gangestykker med 2 cifre og kunne algoritmen, så jeg regner korrekt.)	Jeg vil gerne have en bedre læsevane. (Jeg vil læse 6 gange om ugen i 30 min.) Jeg vil gerne markere mere i dansktimerne. (Jeg vil gerne markere 2 gange i hver dansktime.) Jeg vil gerne blive bedre til at koncentrere mig.	Jeg vil gerne blive bedre til at lytte til mine klassekammerater. Jeg vil gerne blive bedre til at få nogle nye venner.

De mål elever foreslår er ofte meget overordnede og eleven har brug for støtte til at gøre målene mere konkrete. Det er vigtigt for elevens succes at målene er målbare og opnåelige inden for en rimelig tidsgrænse. Det der er skrevet i parentes er bud på konkretiseringer. Det er ALTID mere motiverende for eleven at opstille flere "små" mål, hvor succesen er realistisk opnåelig, end ét stort urealistisk/uoverskueligt mål. "Hellere små sikre succeser – end én stor fiasko".

Hvem skal coache?

De erfaringer Plan T har gjort med elevcoaching har vist, at både professionelle med og uden en allerede etableret relation til eleven kan lykkes med at gøre eleven aktiv i tilrettelæggelse af egen læreproces. Det kan eksempelvis være elevens lærer, skolens inklusionsvejleder eller en AKT-vejleder.

Det er vigtigt, at coachen er nysgerrig på elevens ønsker og behov og med åbne og anerkendende spørgsmålstyper støtter eleven i at gøre sig positive erfaringer med at tage ansvar for egen læreproces. Coachens sværeste opgave kan være at holde på egne idéer og forslag til læringsmål og læringsaktiviteter. Hvis en elev har brug for idéer til mål og aktiviteter, skal de præsenteres som *mulige* mål og aktiviteter og ikke som et *skal*. Det er vigtigt, at eleven selv reflekterer, formulerer og evaluerer i forhold til læringsmål, læreproces og resultater.

Potentielle roller der kan komme i spil, i forhold til rollen som coach

I rollen som coach ligger der flere potentielle roller, som mere eller mindre bevidst kan komme i spil før, under og efter samtalen. Det er vigtigt, at coachen er forberedt på de forskellige roller og er bevidst om, hvilke roller hun mener, der kan være relevante i forhold til den enkelte elev og den enkelte elevs ressourcer, udfordringer og ønsker.

Eksempler på roller:

- At være øjenåbner.
- At være en fortrolig voksen.
- At være lyttende.
- At være praktisk og organiserende (fx i forhold til at få anvendt it-rygsækken).
- At være talerør. (Fx hjælpe med at formidle informationer til lærerteamet eller andre).
- At motivere og igangsætte.
- At konkretisere elevens formuleringer. Støttende i at formulere små, målbare skridt på vejen. /fx: *Jeg vil række hånden op 1 gang i hver dansktime.*

Hvad gør coachen med det der bliver sagt?

Det der bliver sagt til samtalerne ejes af eleven. Der kan opstå situationer, hvor der er informationer coachen skal gå videre med, men det skal aftales med eleven, og det skal være tydeligt, med hvilket formål informationerne bringes videre. Nogle elever ønsker at logbogen deles med deres forældre og/eller andre af elevens lærere.

Logbogsnotat

Under mødet skriver coachen logbog. Logbogsnotatet deles med eleven på Appsodense, som støtte til at huske de opstillede mål. Logbogsnotaterne giver også eleven mulighed for at følge sin udvikling i forhold til mål og målopfyldelse. Logbogsnotatet giver coachen mulighed for at følge elevens læreproces og kvalificere coachens egen praksis.

På Plan Ts hjemmeside ligger der en masterudgave af en skabelonen til logbog.

Variation – Tænk ud af boksen

Det er med gode erfaringer afprøvet at coache flere elever på samme tid. Plan T eleven kan ønske læringsmål, hvor det giver god mening at inddrage en klassekammerat eller flere i forhold til at nå frem mod målet. De kan være i forhold til

at implementere it-redskaber. Der kan være andre elever i klassen, der også er i læse- skrivevanskeligheder og som anvender eller skal i gang med at anvende it-redskaber. De kan have god gavn af at indgå i et læringsfællesskab, hvor de sammen sætter sig mål, kommer med gode fif, hjælper hinanden på vej og får talt med andre om det der kan være svært og fejre hinanden når noget lykkedes.

Det kan også være at coaching bruges til at invitere forældrene ind i et samarbejde om elevens mål. – Det er fortsat eleven der sætter målene, men forældrene kan inddrages som hjælpere og eksempelvis til en coachsamtale få råd om, hvordan de bedst muligt hjælper deres barn.

Elevers udtalelser i forhold til elevcoaching

- *Jeg havde nok ikke holdt fast i den gode læsevane, hvis jeg ikke havde haft de her samtaler.*
- *Jeg har aldrig prøvet selv at lave mål. Først var det lidt svært, men nu ved jeg, hvad jeg skal og nu er det nemt.*
- *Det er rart selv at bestemme, hvad jeg skal blive bedre til.*
- *Det er godt at stille mål for sig selv, så ved jeg hvad jeg skal øve.*
- *Det er struktureret, så det er nemt for mig.*
- *Jeg tænker over målene i de to uger inden vi skal mødes igen og jeg kan sagtens huske dem.*
- *Jeg er stolt af, at jeg har holdt fast i mine mål og jeg er stadigvæk mere motiveret for at gå i skole.*
- *De her snakke gør mig selvsikker og jeg tror på, at jeg kan ændre noget.*
- *Du (coachen) giver mig gode idéer til, hvad jeg kan gøre for at nå mine mål, men du fortæller ikke, hvad jeg skal gøre, det vælger jeg selv. – Og det er rart.*
- *Jeg vil hellere have samtaler hver 2. uge end hver 3. uge. Det er rart lige at holde fast i målene.*

Elevernes udsagn vidner om lyst til aktiv deltagelse i egen læreproces. De ser mening i at stoppe op og reflektere, målsætte og selvevaluere. De ved, hvor de er på vej hen og hvad der forventes af dem. Det skaber og styrker motivation.

Drejebog for coaching:

1. coaching – Gerne mens eleven er på Plan T (ca. 45 min.):

Formål med 1. coachsamtale:

- At eleven fortæller om alt det, som eleven oplever at have med sig fra Plan T.
- At eleven retter fokus på det, der er særlig vigtigt at holde fast i og fortsat udvikle.
- At eleven udvælger handlinger, som eleven vil afprøve i forhold til at nå sit mål.

På dette 1. møde afklarer coachen med eleven, hvad der er coachforløbets mål. Ideelt set indledes coachforløbet, mens eleven endnu er på Plan T. Derved kan samtalen highlighte elevens udvikling, øgede glæde, motivation, engagement m.m. I tilfælde, hvor elevcoaching først starter op umiddelbart efter, at eleven er tilbage i klassen, vil samtalen fortsat tage sit udgangspunkt, i det eleven oplever at være blevet bedre til på Plan T.

Indledning:

-Du har været på Plan T i snart X uger og du har sikkert oplevet, at du er blevet bedre til nogle forskellige ting. Du har lært en masse og oplevet, at flere af de ting, som du syntes var vanskelige før, faktisk godt kan lykkedes nu.

-Vi to skal sammen se på, hvordan du kan bruge alt det du har lært på Plan T, når du kommer tilbage til din egen klasse.

-I dag har vi 30 min. sammen og så fortsætter vi med at have samtaler ca. hver 2. uge i ca. 10 gange. Det kalder jeg elevcoaching. Har du hørt ordet "coaching" før?

-Når elever der har været på Plan T tilbydes elevcoaching, så er det fordi at lærere og pædagoger har set, at I er blevet bedre til noget af det, I syntes er svært. Nogen gange kan det være lidt svært at komme tilbage i sin egen klasse og huske at bruge alt det nye man har lært. Det skal de samtaler, vi skal have sammen hjælpe dig med.

-Så vores fælles opgave er at finde frem til, hvordan du får brugt alt det du kan, når du kommer hjem i din egen klasse. På den måde kan du arbejde videre med din læring og fortsætte den positive udvikling.

-Hvad tænker du om det?

-Mens vi taler sammen så skriver jeg det ned vi taler om i en logbog. Det er din logbog og jeg deler den med dig, så du kan gå ind og se, hvad vi taler om.

Coaching starter:

-Fortæl mig, hvad du oplever at være blevet bedre til i løbet af Plan T

Nedskriv alt, hvad eleven nævner. Spørg til faglige, personlige og sociale områder. Nogle elever kan have svært ved at benævne fremskridt og positiv udvikling. Det er vigtigt at holde fast i samtalen og at samtalen resulterer i, at eleven har en lang liste med ting som er i positiv udvikling og som eleven oplever at lykkedes med.

Eleven øver sig i at tænke positivt om sig selv og rette fokus på positive ting ved sig selv frem for problemorienterede ting. Eleven begynder her at fortælle en ny historie om sig selv.

-Hvilke af de ting, du er blevet bedre til, vil du gerne arbejde videre med, når du er tilbage på skolen?

Støt eleven i indledningsvis at nævne så mange ting, som eleven kan finde på og nedskriv alle elevens fokuspunkter. De nævnte fokuspunkter, kan fungere som et idé-katalog, der kan hentes frem senere i processen.

-Du har mange spændende ting som du gerne vil fortsætte med, når du er tilbage i klassen. Nu vil jeg gerne have, at du udvælger 2 fokuspunkter, som du tænker er særligt vigtige at holde fast i, når du er tilbage i klassen. Du skal prøve at formulere det som 2 mål.

Støt eleven i at omformulere de 2 valgte fokuspunkter til mål der er konkrete, målbare og realistiske.

Nedskriv de 2 mål, som eleven vælger at arbejde med til næste elevcoaching, og spørg ind til hvilke handlinger eleven forestiller sig kan opfylde målet.

*-Hvad vil du **gøre** for at nå dit mål?*

-Hvilke handlinger kan bringe dig på vej mod dit mål?

Udforsk sammen med eleven, hvad eleven helt konkret kan gøre for at opfylde sit mål. Lad eleven komme med bud og du kan guide i forhold til at konkretisere handlingerne og evt. justere. Det er stor forskel på, hvor nemt det er for eleverne at forestille sig, hvilke handlinger der kan føre frem til et mål.

Det er muligt, at eleven har brug for "hjælpere" i forhold til at nå sit mål.

-Når man sætter sig mål, kan man have brug for støtte til at nå målet. Hvad har du brug for hjemme i din klasse for, at du kan lykkes med dine mål?

-Hvad skal gøres nyt og anderledes for at det kan lykkes?

Efter hver målformulering skal eleven forholde sig til:

-På en skala fra 1 – 10 tror jeg, at jeg lykkes med at nå mit mål til vi ses næste gang: XX

Afrunding:

-Jeg har noteret en masse, mens vi har talt sammen og det deler jeg med dig. Så kan du gå ind i logbogen og se dine mål og du kan vise dine mål derhjemme.

Lav aftale for, hvornår I har næste elevcoaching.

Den løbende coaching (30 min.):

Mind eleven om den næste coachingaftale dagen før (send evt. en sms).

Formål med det videre forløb:

- At eleven reflekterer i forhold til de opstillede mål og målopfyldelse.
- At eleven øver sig i at se på sig selv i et metaperspektiv.
- At eleven oplever sig selv som hovedaktøren i bevægelsen frem mod målet.
- At eleven oplever at handlinger afgør, i hvilken grad målet nås.

Indledning:

For at rette et positivt fokus på eleven skal du starte med at læse alle de ressourcer op som eleven listede op på det indledende/forrige møde.

Gentag målet og stil spørgsmål:

-På en skala fra 1 – 10 hvor langt er du nået med dit mål?

-Hvad er jeg lykkes med?

- Hvilke handlinger fungerer godt? -Er der handlinger der har fungeret mindre godt?
- Har der været forhindringer? Hvordan kan du styre uden om forhindringerne?
- Har du brug for "hjælpere" i forhold til at nå i mål med dit mål?
- Hvad vil du fortsætte med at gøre?
- Skal der laves justeringer? Vil du gøre noget anderledes til næste gang?
- Skal målet justeres?
- På en skala fra 1 - 10, hvor langt tror du, at du er, når vi ses igen om 2 uger?

Hvis eleven er i mål med sit mål:

-Har du et nyt mål?

Det kan støtte eleven at læse de fokuspunkter op, som eleven nævnte ved 1. coaching/forrige coaching.

Der tales og besluttet i forhold til det nye mål på samme måde som ved 1. coaching.

Afrunding:

Eleven forholder sig til sin rolle som ansvarstagende i forhold til målsætning og målopfølgelse:

- Hvordan er det at opstille mål for sig selv?
- Tænker du over målene i løbet af ugen?
- Hvad tænker du, at du kan bruge det at sætte sig mål til?

Lav aftale for næste elevcoaching.

Den 10. (afsluttende) coach-samtale (ca. 30 min.):

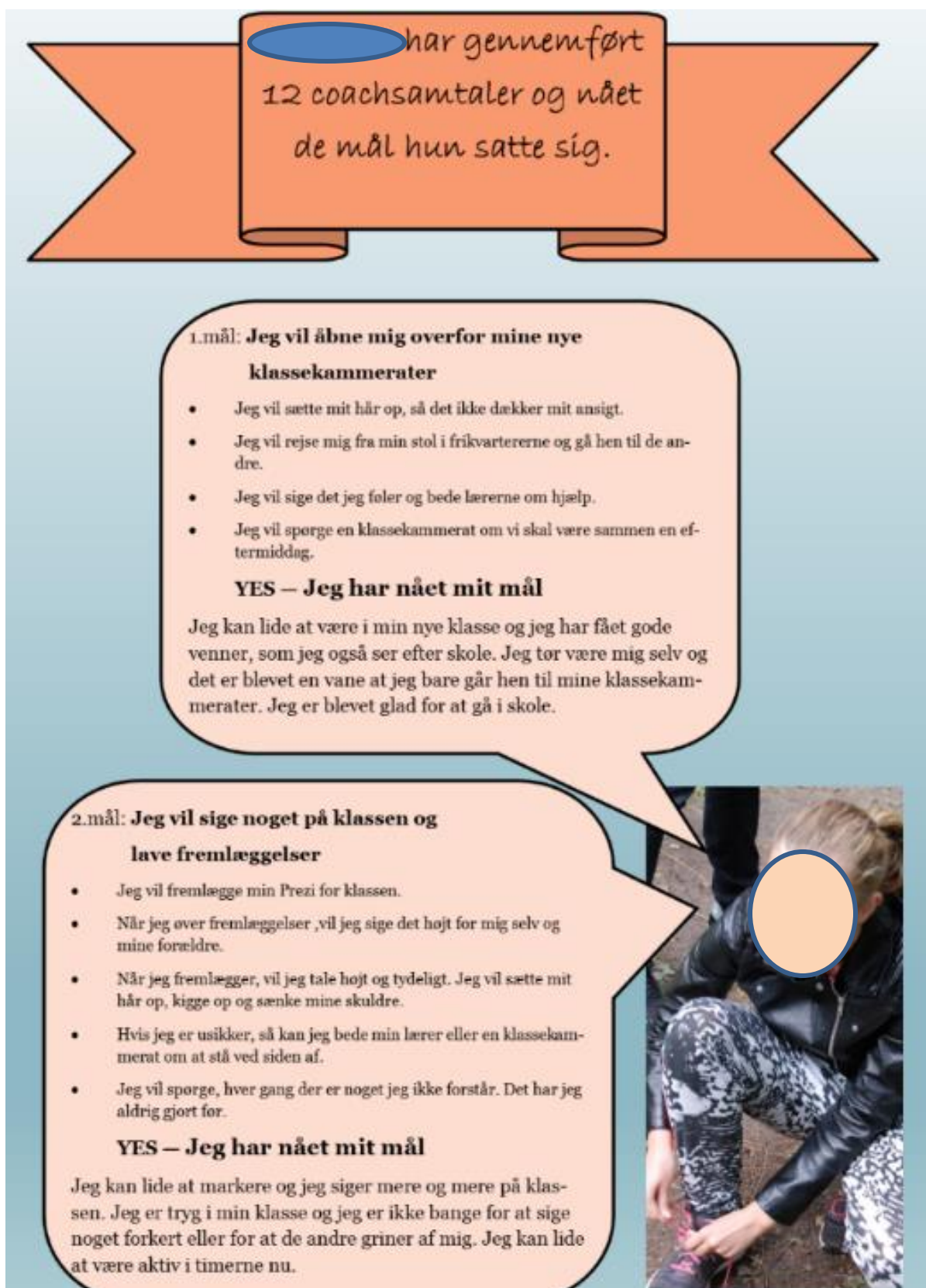
Eleven forholder sig til hvor langt eleven er nået i forhold til de opstillede mål som ved de foregående samtaler og der kan laves justeringer og evt. aftale om, at eleven fortsætter arbejdet med sine mål. – Dog uden coachens opfølgning.

Den sidste coach-samtale er et tilbageblik på det eleven har valgt at tale om og forandre igennem de seneste måneder. Elevens læreproces bliver synlig for eleven og det bliver synligt, at elevens egne beslutninger og handlinger kan føre til en forandring. Elevens forventninger til sig selv har gode mulighed for at øges.

- Hvad har forandret sig?
- Hvad har været udfordrende?
- Hvad har været nemmere end forventet?
- Hvordan er det at kigge tilbage og se, at du har holdt fast og fortsat udviklet dig i forhold til de mål du gerne ville arbejde med?
- Hvad er du særlig stolt af?
- Hvad har det betydet for dig at vi har haft samtaler hver anden uge om dine mål?
- Hvordan kan du bruge det at sætte mål for dig selv?

Bud på et diplom som kan udleveres til den sidste coach-samtale:

[Name] har gennemført
12 coachsamtaler og nået
de mål hun satte sig.

1.mål: Jeg vil åbne mig overfor mine nye klassekammerater

- Jeg vil sætte mit hår op, så det ikke dækker mit ansigt.
- Jeg vil rejse mig fra min stol i frikvartererne og gå hen til de andre.
- Jeg vil sige det jeg føler og bede lærerne om hjælp.
- Jeg vil spørge en klassekammerat om vi skal være sammen en eftermiddag.

YES – Jeg har nået mit mål

Jeg kan lide at være i min nye klasse og jeg har fået gode venner, som jeg også ser efter skole. Jeg tør være mig selv og det er blevet en vane at jeg bare går hen til mine klassekammerater. Jeg er blevet glad for at gå i skole.

2.mål: Jeg vil sige noget på klassen og lave fremlæggelser

- Jeg vil fremlægge min Prezi for klassen.
- Når jeg laver fremlæggelser, vil jeg sige det højt for mig selv og mine forældre.
- Når jeg fremlægger, vil jeg tale højt og tydeligt. Jeg vil sætte mit hår op, kigge op og sænke mine skuldre.
- Hvis jeg er usikker, så kan jeg bede min lærer eller en klassekammerat om at stå ved siden af.
- Jeg vil spørge, hver gang der er noget jeg ikke forstår. Det har jeg aldrig gjort før.

YES – Jeg har nået mit mål

Jeg kan lide at markere og jeg siger mere og mere på klassen. Jeg er tryk i min klasse og jeg er ikke bange for at sige noget forkert eller for at de andre griner af mig. Jeg kan lide at være aktiv i timerne nu.

